

Frågor och svar – Nya Nolhaga reningsverk

Vilka olika poster finns i budgeten 2 500 miljoner kr (2,5 miljarder kr)?

Alingsås budgets olika delar:

- Upparbetat (programhandling, systemhandling, redan genomförda mindre ombyggnationer): 133 miljoner kr
- Entreprenadkostnad: 1 675 miljoner kr (Peab och underentreprenörer)
- Byggherrekostnader: 300 miljoner kr (projektledning och konsulter direkt under Alingsås, projektkontor mm)
- Indexuppräknig (2 %): 207 miljoner kr (uppräknig pga inflation)
- Oförutsett: 185 miljoner kr
- **Totalt: 2 500 miljoner kr**

Varför kostar det 2,5 miljard?

I stort sett hela reningsverket ska byggas om i olika etapper. Detta är ett mycket stort och omfattande projekt, därav prislappen. Verket kommer att få en ny inloppsbyggnad där vattnet tas emot, nya sedimenteringsbassänger där partiklar och slam avskiljs, nya biologiska reningssteg där näringsämnen och syreförbrukande ämnen bryts ner, utrustning och byggnader för att producera biogas av slammet, utrustning och byggnad för att producera fjärrvärme av biogasen, ny verkstad och garage samt ny personalbyggnad. Allt detta ska byggas och bitvis ska de nya anläggningsdelarna kopplas in och ersätta de gamla. Byggnaderna kommer att innehålla komplex maskinell utrustning, automation för att styra anläggningen etc.

Tidigare pratades det om ca 400 miljoner. Vad hände med den siffran?

Detta var en grov uppskattning som gjordes innan vi visste den totala omfattningen av projektet. När programhandlingsarbetet påbörjades visade det sig att fler delar behöver byggas om och därmed har omfattningen av projektet ökat. Vidare har vi sett stora prisökningar på marknaden de senaste åren till följd av pandemi, krig och osäkerheter i världsläget. Nya lagkrav på ökad säkerhet och robusthet på anläggningen ställer ökade krav, vilket inte var med i den ursprungliga prislappen. Den första prislappen var mer som en gissning baserat på vad andra reningsverk kostat historiskt. Den nya prislappen är baserad på kostnadsuppskattningar för exakt de delar som vi vet att vi behöver bygga om på vårt reningsverk, samt indexuppräknig för att försöka ta höjd för framtida prisuppräknig med 2 % per år.

Går det inte att bygga billigare?

Nolhaga reningsverk har ett miljötillstånd som ställer krav på rening. För att lyckas med detta krävs de anläggningsdelar som vi nu bygger. Vi har hela tiden bedrivit ett aktivt arbete genom projekteringen för att försöka hålla nere kostnaderna. Den prislapp vi nu presenterar för reningsverket innehåller inget "extra allt" utan är baserad på grundläggande krav på vår verksamhet. Den är även baserad på att vi bygger en

anläggning som ska stå fram till 2070. En teoretisk möjlighet är att skjuta på renoveringen ännu några år, men det skulle innebära stora risker att vi inte klarar våra reningskrav då stora delar av reningsverket är i dåligt skick och behöver rustas upp i närtid.

Hur säker är budgeten? Finns det risk att det blir ännu dyrare?

Budgeten på 2,5 miljarder kr har med poster för oförutsedda omkostnader och vi har god anledning att tro att dessa räcka. Helt säkra kan vi dock aldrig vara.

Är det fast pris eller löpande räkning?

Avtalet mellan Alingsås kommun och Peab Anläggning AB är en totalentreprenad i samverkan, så kallad partnering. Det innebär att entreprenören är med i ett tidigt skede när projekteringen sker. Syftet med detta är att få med byggbarheten i projekteringen för att i byggskedet minska risken för feltänk i projekteringen, något som ofta kan bli kostsamt. Projekteringen i sig blir något dyrare, men på sista raden är tanken att projektet bli billigare eftersom man får med alla aspekter in i projekteringen och slipper dyra ändringar i byggskedet. Kommunen betalar Peab för deras faktiska projektkostnader samt ett procentuellt arvode på dessa. Inför att vi går in i byggskede sätter vi en rikt kostnad för vad entreprenaden får kosta. Om projektet blir dyrare än denna rikt kostnad får Peab bara betalt för de faktiska kostnaderna, men inget arvode (ingen vinst).

Vilken garanti lämnar Peab kommuninvånarna i Alingsås (de som betalar VA-taxan) att det inte blir dyrare?

Vi har tillsammans med vår beställare, Alingsås kommun, gjort en noggrann analys och kalkylerat med kostnader för de risker som vi i dagsläget bedömer eventuellt kan ske. I kalkylen har vi även inkluderat poster för oförutsedda händelser.

Vem ska betala?

Den av VA-taxan finansierade VA-verksamheten ska betala. VA-verksamheten ansvarar för driften av Nohaga reningsverk. VA-verksamheten är finansierad av VA-taxan, dvs de räkningar som användarna (abonnenterna) betalar för nyttjandet av den kommunala VA-anläggningen. VA-verksamheten har ingen skattefinansiering, utan är helt och hållet finansierad av VA-taxan. Taxans prisnivå beslutas i kommunfullmäktige.

Hur mycket dyrare jämfört med i dag kommer VA-taxan att bli i kronor och ören?

Det är svårt att säga exakt. Verksamheten har flera olika projekt som genomförs de kommande åren, där Nohaga reningsverk är ett av många. Nohaga reningsverks ombyggnation är dock helt klart det mest omfattande och dyraste projektet som verksamheten planerar för, men det finns även ett stort behov av underhåll av VA-ledningarna i marken (de som transporterar vattnet från vattenverket till användaren vidare till reningsverket). Det finns även upprustningsbehov vid våra vattenverk, men inte i samma omfattning som reningsverket i Nohaga. Vidare står vi inför klimatförändringar som kan komma att innebära mer skyfall samt torka. För att säkra staden från skyfall behöver många åtgärder vidtas utöver åtgärder inom VA, men det kan även komma att påverka dagvattenledningsnätet, som då kan komma att behöva ses över i vissa områden. För projekten lånar VA-verksamheten pengar. Det innebär att verksamheten är väldigt ränteberoende. En hög ränta genererar dyra omkostnader och en lägre ränta ger billigare drift. VA-verksamheten uppskattar att VA-taxan kan komma att vara 2-3 gånger högre inom en 10-årsperiod för att täcka dessa omkostnader.

När kommer första taxehöjningen?

Eftersom projektet pågått sedan 2018 har VA-taxan delvis redan höjts för att täcka de omkostnader som projektet haft så här långt. Dock är en stor del av de tidigare höjningarna kopplade till andra frågor än ombyggnationen av Nohaga reningsverk. Vi ser

att taxan kommer att behöva höjas mer under hela den kommande 10-årsperioden, allt eftersom nya anläggningsdelar färdigställs och aktiveras (vilket genererar räntekostnader och avskrivningskostnader för dessa).

Med hur många procent kommer avgiften att öka de kommande åren?

VA-verksamheten uppskattar att VA-taxan kan komma att vara 2-3 gånger högre inom en 10-årsperiod för att täcka kommande omkostnader.

Kan taxan höjas ytterligare om andra projekt dyker upp?

Ja. Verksamheten har flera olika projekt som genomförs de kommande åren, där Nolhaga reningsverk är ett av många. Nolhaga reningsverks ombyggnation är dock helt klart det mest omfattande och dyraste projektet som verksamheten planerar för, men det finns även ett stort behov av underhåll av VA-ledningarna i marken (de som transporterar vattnet från vattenverket till användaren vidare till reningsverket). Det finns även upprustningsbehov vid våra vattenverk, men inte i samma omfattning som reningsverket i Nolhaga. Vidare står vi inför klimatförändringar som kan komma att innebära mer skyfall samt torka. För att säkra staden från skyfall behöver många åtgärder vidtas utöver åtgärder inom VA, men det kan även komma att påverka dagvattenledningsnätet, som då kan komma att behöva ses över i vissa områden. För projekten lånar VA-verksamheten pengar. Det innebär att verksamheten är väldigt ränteberoende. En hög ränta genererar dyra omkostnader och en lägre ränta ger billigare drift. VA-verksamheten uppskattar att VA-taxan kan komma att vara 2-3 gånger högre inom en 10-årsperiod för att täcka dessa omkostnader.

Varför måste Alingsås ha ett nytt reningsverk?

Det nuvarande reningsverket i Nolhaga är gammalt och uttjänt och i stort behov av ombyggnad. Det nya verket kommer att vara anpassat till moderna miljökrav och arbetsmiljökrav samt för en växande befolkning.

Hur påverkas området i Nolhaga av projektet? Trafik, lukt, möjlighet att promenera/motionera?

Under projektiden kommer det att vara ett utökat antal transporter med leveranser av olika slag, samt bortförsel av rivningsmaterial och förflyttning av jordmassor. Efter projektiden kommer transporterna återgå till dagens nivå. Det nya reningsverket kommer att hantera lukt på ett bättre sätt och kommer inte lukta lika mycket som dagens anläggning. Den nya anläggningen kommer innehålla luktrening, något som helt saknas idag. Det nya reningsverket kommer att ha en omsorgsfull gestaltning i allt från byggnadernas utseende till utseendet på staketet runt området. Det är vår målsättning att det nya reningsverket ska smälta in i omgivningen på ett bra och naturligt sätt.

När ska det nya verket vara klart?

2032 är planen att hela verket ska stå klart. Dessförinnan kommer olika delar färdigställas i etapper och förhoppningen är att den första byggnaden ska stå klar i slutet på 2026.

Hur länge beräknas det nya verket att hålla?

Vi bygger för en tidshorisont fram till 2070.

Varför bygger ni inte ett nytt verk utanför stan?

Vi har tittat på detta alternativ och det visar sig bli än mer kostsamt eftersom en sådant alternativ även skulle innebära att vi skulle behöva bygga ledningar genom staden för att transportera vattnet till det nya reningsverket. En pumpanläggning för detta skulle i så fall ändå behöva finnas på platsen där Nolhaga reningsverk står idag.

Vad tror ni om hur politikerna beslutar i frågan?

Vi spekulerar inte utan det uttalar vi oss om efter att besluten är fattade.

Hur har dialogen med politikerna varit i denna fråga?

Vi har haft en **mycket god dialog** med våra politiker ända sedan projektets uppstart och vi upplever dem som **mycket ansvarstagande** och att de vill säkerställa miljön och stadens möjlighet att utvecklas genom att bygga om nuvarande reningsverk.

Varför ska det byggas en hög slambyggnad, vad har den för funktion?

Byggnaden där slammet förvaras innan det körs iväg från reningsverket är en relativt hög byggnad. Detta är **för att lastbilarna som hämtar slammet ska kunna köra in** och slammet ska vara lätt att lasta.